

DivrejTora

PARAŠAT HA-ŠAVUA

ויחי

Vajehi

Rišon/Kohen 47,28-48,9 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 47)

Vajehi Ja'akov be'erec Micrajim šva esre šana vajehi jemej-Ja'akov šnej hajav ševa šanim ve'arba'im ume'at šana.

28 Življaše Jaakov u zemlji egipatskoj sedamnaest godina. I bješe dana Jaakovljevih, godina života njegova, sedam godina i četrdeset i sto godina. 29 A kad se približi vrijeme Israelu da umre, pozva on sina svoga, Josefa, te mu reče: »Molim te, ako nađoh milost u očima tvojim, molim te stavi ruku svoju pod bedro moje i učini mi ljubav i istinu: molim te, nemoj me sahraniti u Egiptu! 30 I leći ću dolje sa ocima svojim, i prenijet ćeš me iz Egipta i sahraniti me u njihovu grobnicu!« On reče: »Učinit ću prema riječima tvojim«. 31 On mu reče: »Zakuni mi se!« - i on mu se zakle. I Israel se duboko pokloni prema uzglavlju ležaja.

(poglavlje 48)

1 I dogodi se nakon ovoga da on reče Josefu: »Gle, otac ti oboli.« Nato on uze sa sobom dva sina svoja, Menašea i Efrajima. 2 I on reče Jaakovu: »Evo sin tvoj Josef dođe«, Israel pribra snage svoje i sjede na postelju. 3 Reče Jaakov Josefu: »El Šadaj, B-g svemogući, objavi mi se u Luzu, u zemlji kenaanskoj i blagoslovi me, 4 a potom mi reče: 'Evo, učinit ću te rodnim i mnogobrojnim, učinit ću da postaneš skup narodâ, a potomstvu tvome poslije tebe dat ću ovu zemlju u posjed zauvijek.' 5 Sad, oba sina tvoja što ti se bjehu rodila u zemlji egipatskoj, prije nego ja stigoh k tebi u Egipt, oni su moji - Efrajim i Menaše će moji biti kao Ruben i Šim'on! 6 A djeca što ti se rodila poslije njih neka su tvoja; a u nasljedstvu svome neka se zovu po imenu braće svoje. 7 Kad se, naime, vraćah iz Padana, na moju žalost, majka tvoja Rahel umrije mi u zemlji Kanaan na putovanju, tek malo pred Efratom. Sahranih je ondje uz put u Efrat, koji je Bet-Lehem.« 8 I ugleda Israel sinove Josefove, pa reče: »Tko su ovi?« 9 Josef reče ocu svome: »Sinovi su to moji koje mi B-g dade ovdje.« I reče mu: »Dovedi mi ih, molim te, i ja ću ih blagosloviti«.

Šeni/Levi 48,10-16 -- Drugi Pozvanik/Levi

Ve'ejnej Jisra'el kavdu mizoken lo juhal lir'ot vajageš otam elav vajišak lahem vajehabek lahem.

10 Israelu oči oslabile od starosti, nije vidio. Zato mu privede sinove, a on ih poljubi i zagrli. 11 Potom Israel reče Josefu: »Nisam očekivao da ću još ikada vidjeti tvoje lice; kad, evo, B-g mi dade da vidim i tvoje potomke.« 12 Josef ih tada skine s njegovih koljena i duboko se, sve do zemlje, nakloni. 13 Nato ih uze Josef obojicu - Efrajima svojom desnicom, Israelu nalijevo, a Manašea svojom ljevicom, Israelu nadesno - te ih k njemu primače. 14 Ali Israel ispruži svoju desnicu i stavi je na Efrajimovu glavu, premda je bio mlađi, a svoju ljevicu na glavu Manašeoivu - tako je držao ruke unakrst - iako je Manaše bio prvorođenac. 15 Tako je davao svoj blagoslov Josefu govoreći:

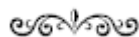
»B-g, čijim su putovima hodili oci moji Avraham i Jichak, B-g, koji mi je pastir bio otkako postah pa do danas, 16 anđeo koji me od svakog zla izbavljao - djecu ovu neka blagoslovi! Neka se ime moje i mojih pređa Avrahama i Jichaka po njima spominje! U mnoštva se mnogobrojna po zemlji razmnožili!«

Šliši 48,17-22 -- Treći Pozvanik

Vajar Josef ki-jašit aviv jad-jemino al-roš Efrajim vajera be'ejnav vajitmo jad-aviv lehasir ota me'al roš-Efrajim al-roš Menaše.

17 Kad je Josef vidio da je njegov otac položio desnicu na Efrajimovu glavu, njegovim se očima to učini krivo; zato posegne za rukom svoga oca da je pomakne s Efrajimove glave na glavu Manašeu. 18 »Ne tako, oče moj«, reče Josef svome ocu, »jer ovo je prvorođenac; zato stavi desnicu na njegovu glavu!« 19 Ali njegov otac to odbije rekavši: »Znam ja, sine moj, znam; i od njega će postati narod i bit će velik. Ali njegov mlađi brat bit će veći od njega, a njegovo će potomstvo biti mnoštvo.« 20 Onoga ih, dakle, dana blagoslovi rekavši: »Vama nek' se Israel blagoslivlja govoreći: Kao što je Efrajimu i Manašeu, nek' i tebi B-g učini!« Tako stavi Efrajima pred Manašea. 21 Poslije Israel reče Josefu: »Ja ću, evo, naskoro umrijeti; no B-g će biti s vama i opet vas dovesti u zemlju vaših otaca. 22 A tebi ostavljam šekem, nešto više nego tvojoj braći, što sam ga svojim mačem i lukom osvojio od Amorejaca.«

Revi'i 49,1-18 -- Četvrti Pozvanik

(poglavlje 49)

Vajikra Ja'akov el-banav vajomer he'asefu ve'agida lahem et ašer-jikra ethem be'aharit hajamim.

Jaakov zatim sazva svoje sinove te reče: »Skupite se da vam kažem što će vas snaći u kasnije vrijeme: 2 Okupite se, čujte, sinovi Jaakovljevi, čujte oca svoga Israela! 3 Ti Rubene, moj prvorođenče, snaga ti si moja, prvenac moje muškosti. Ističeš se ponosom, snagom se ističeš, 4 no, poput vode nabujao, nećeš više imati prvenstva, jer na ležaj oca svog se pope, moj tad oskrvnu krevet. 5 Šim'on i Levi braća su prava! Mačevi im oruđe nasilja. 6 Na njihova vijećanja ja ne silazio, u njihovim zborovima udjela ne imao! U srdžbi su svojoj ljude ubijali; u obijesti bikove sakatili. 7 Prokleta im srdžba, jer je prežestoka! Prokleta im obijest, jer je preokrutna! Razdijelit ću ih po Jaakovu, Israelom raspršiti. 8 Judo! Tvoja braća slaviti će te; svagda ti je šaka na šiji dušmana, sinci oca tvoga tebi će se klanjat'. 9 Judo, laviću mali! Plijenom si se, sine, debljao; poput lava, poput lavice legao potrbuške! Tko bi ga dražiti smio? 10 Od Jude žezlo se kraljevsko, ni palica vladalačka od nogu njegovih udaljiti neće dok ne dođe onaj kome pripada - kome će se narodi pokoriti. 11 Svog magarca za lozu privezuje, mlado magarice svoje za čokot. U vinu on kupa svoju odjeću, svoju halju

u krvi od grožđa. 12 Oči su mu od vina mutne, zubi bjelji od mlijeka. 13 Zevulun će stanovati uz obalu morską, luka spasa bit će brodarima, uz bok njegov Sidon će ležati. 14 Jisakar je koččat magarac polegao među ogradama. 15 Vidje da je odmor ugodan, a zemlja lijepa, te leđa svoja pod teret podmetnu i na tlaku pristade. 16 Dan će narod svoj suditi kao svako pleme Israelovo. 17 Nek' Dan zmija bude na putu, guja pokraj staze što će konja za zglob ujesti, i njegov konjik nauznak će pasti. 18 U spas tvoj se, VJEČNI, uzdam!

Hamiši 49,19-26 -- Peti Pozvanik

Gad gedud jegudenu vehu jagud akev.

19 Gada će pljačkat' razbojnici, pljačkom će im za petama biti. 20 U Ašera bit će hrane, poslastica za kraljeve. 21 Naftali je košuta lakonoga koja krasnu lanad mladi. 22 Josef je stablo plodno, plodno stablo kraj izvora, grane svoje granč preko zida. 23 Strijelci njega saletjeli, strijeljali ga, opljačkali. 24 Ali luk mu čvrst ostaje, mišice mu ojačale, rukom Jakog Jaakovljeva, imenom Pastira, Stijene Israela, 25 B-gom, Ocem tvojim, koji ti pomaže, Svesilnim koji te blagoslivlje blagoslovom ozgo sa nebesa, blagoslovom ozdo iz dubina, blagoslovom iz svih prsa, iz svih utroba! 26 Blagoslovom klasja i cvjetova, blagoslovom drevnih brda, želja vječnih brežuljaka - nek' se oni spuste na Josefa, između braće posvećenog!

Šiši 49,27-50,20 -- Šesti Pozvanik

Binjamin ze'ev jitraf baboker johal ad vela'erev jehalek shalal.

27 Binjamin je vuk grabežljivi, lovinu on jutrom jede, a navečer plijen dijeli.« 28 Sve su to Israelova plemena - dvanaest ih na broj - i to im je otac rekao kad ih je blagoslivljao; svakoga je od njih blagoslovio njegovim blagoslovom. 29 Poslije toga im dade ovu naredbu: »Naskoro ću se pridružiti svojim precima. Sahrinite me kraj mojih otaca, 30 u spilji što se nalazi na polju Efrona, Hetita, u spilji na polju Makpeli, nasuprot Mamri, u zemlji kanaanskoj. To je ona koju je Avraham kupio s poljem od Hetita Efrona za mjesto sahranjivanja. 31 Ondje je sahranjen Avraham i njegova žena Sara; sahranjeni su ondje Jichak i njegova žena Rebeka; ondje sam ja sahranio Leu. 32 Polje i spilja na njemu kupljeni su od Hetitâ.« 33 Kad je Jaakov tako naputio svoje sinove, povuče noge natrag na postelju te izdahnu - pridruži se svojim precima.

(poglavlje 50)

1 Josef se baci na oca, suzama mu oblije lice, izljubi ga. 2 Poslije toga Josef naredi liječnicima koji su se nalazili u njegovoj službi da mu oca balzamiraju, i oni balzamiraše Israela. 3 Trebalo je četrdeset dana: toliko, naime, traje balzamiranje. Sedamdeset su ga dana Egipćani oplakivali. 4 A kad je prošlo vrijeme oplakivanja, Josef reče onima u dvoru faraonovu: »Učinite mi milost i prenesite faraonu ovo: 5 Moj me otac zakleo govoreći: 'Kad umrem, sahrani me u grob koji sam sebi pripremio u zemlji kanaanskoj!' Dopusti mi da odem gore i sahranim oca, a onda ću se vratiti.« 6

Faraon odgovori: »Otidi gore i sahrani svoga oca kako si mu se zakleo.« 7 Tako Josef ode da sahrani oca. S njim su pošli i svi faraonovi službenici - odličnici njegova dvora i svi dostojanstvenici egipatske zemlje; 8 sva Josefova obitelj, njegova braća i očeva porodica. Jedino su u gošenskom kraju ostala njihova djeca, njihove ovce i goveda. 9 S njim su išla i kola i konjanici: bila je to vrlo duga povorka. 10 Stigavši u Goren Haatad, s onu stranu Jordana, održaše ondje veliko i svečano naricanje. Josef održa sedmodnevnu žalost za ocem. 11 Kad su stanovnici te zemlje, Kanaanci, vidjeli tugovanje u Goren Haatadu, rekoše: »To ti je svečano naricanje Egipćana!« Zato nazovu to mjesto Abel Misrajim. Nalazi se s onu stranu Jordana. 12 Jaakovljevi sinovi učine kako im je naredio otac: 13 odnesu ga u zemlju kanaansku te ga sahrane u spilji na polju Makpeli kod Mamre, polju što ga je Avraham kupio od Hetita Efrona za sahranjivanje. 14 Pošto je sahranio svoga oca, Josef se vrati u Egipat - on, njegova braća i svi koji su s njim išli da mu oca pokopaju. 15 Kad su Josefova braća vidjela da im je otac umro, rekoše: »Što ako je Josef na nas ljut i pokuša uzvratiti nam za sve zlo koje smo mi njemu nanijeli?« 16 Stoga poruče Josefu ovako: »Pred svoju smrt tvoj je otac naredio: 17 'Ovako recite Josefu: Oprosti braći svojoj zlo i grijeh što su onako okrutno prema tebi postupili.' Oprosti, dakle, uvredu slugama B-ga svoga oca!« Na te riječi Josef brizne u plač. 18 Tada sama njegova braća dođu k njemu, bace se preda nj te mu reknu: »Evo nas k tebi da budemo tvoji robovi!« 19 Josef im odvrati: »Ne bojte se! Ta zar sam ja namjesto B-ga! 20 Osim toga, iako ste vi namjeravali da meni naudite, B-g je bio ono okrenuo na dobro: da učini što se danas zbiva - da spasi život velikom narodu.

Švi'i 50,21-26 -- Sedmi Pozvanik

Ve'ata al-tira'u anohi ahalkel ethem ve'et-taphem vajenahem otam vajedaber al-libam.

21 Zato se ne bojte! Ja ću se brinuti za vas i za vašu djecu.« Tako ih je smirio ljubaznim riječima. 22 Josef ostane u Egiptu zajedno s rodnom svojom i očevim. Poživje Josef stotinu i deset godina. 23 Tako je Josef gledao Efrajimovu djecu do trećeg koljena; a rađala se djeca i Makiru, Manaševu sinu, na Josefovim koljenima. 24 Napokon reče Josef svojoj braći: »Ja ću, evo, naskoro umrijeti. Ali će se B-g, zacijelo, sjetiti vas i odvesti vas iz ove zemlje u zemlju što ju je pod zakletvom obećao Avrahamu, Jichaku i Jaakovu.« 25 Tada Josef zakune Israelove sinove: »B-g će se vas doista sjetiti, i tada ponesite moje kosti odavde!« 26 Josef umrije kad mu bijaše sto i deset godina; balzamiraše ga i u Egiptu položiše u lijes.

Maftir 50,23-26

Vajar Josef le-Efrajim bnej Šilešim gam benej Mahir ben-Menaše juldu al-birkej Josef.

23 Tako je Josef gledao Efrajimovu djecu do trećeg koljena; a rađala se djeca i Makiru, Manaševu sinu, na Josefovim koljenima. 24 Napokon reče Josef svojoj braći: »Ja ću, evo, naskoro umrijeti. Ali

će se B-g, zacijelo, sjetiti vas i odvesti vas iz ove zemlje u zemlju što ju je pod zakletvom obećao Avrahamu, Jichaku i Jaakovu.« 25 Tada Josef zakune Israelove sinove: »B-g će se vas doista sjetiti, i tada ponosite moje kosti odavde!« 26 Josef umrije kad mu bijaše sto i deset godina; balzamiraše ga i u Egiptu položiše u lijes.

hAZAK, hAZAK, venithAZEK

Haftara - Vajehi

I Kraljeva 2,1 - 2,12

(poglavlje 2)

Vajikrevu jemej-David lamut vajecav et-Šlomo veno lemor.

1 Kad su se dani Davidovi približavali svome svršetku, zapovjedi David svome sinu Salomonu: 2 »Sada polazim na put sviju smrtnika. Ti budi hrabar i pokaži se čovjekom! 3 Slušaj naredbe VJEČNI, B-ga svoga, idi njegovim stazama, drži se njegovih zakona, zapovijedi, naredaba i njegovih pouka, kako je napisano u Zakonu Moševu, da bi uspio u svemu što poduzmeš i svagdje kamo se okreneš; 4 da bi VJEČNI ispunio svoje obećanje koje mi je dao: 'Ako sinovi tvoji budu pazili na svome putu, vjerno hodeći preda mnom, svim srcem svojim i svom dušom svojom, uvijek će jedan od njih sjediti na prijestolju Israelovu.' 5 I sam znaš što mi je učinio Joab, sin Sarvijin, kako je učinio obojici vojskovođa Israelovih: Abneru, sinu Nerovu, i Amasi, sinu Jeterovu, kad ih je ubio i time prolio krv u miru kao u ratu te omastio krvlju pojas oko bokova svojih i obuću na nogama svojim. 6 Ti postupi po svom razboru i ne daj da mu sijeda kosa mirno počine u podzemlju. 7 A sinovima Barzilaja Gileadanina vrati ljubav: neka budu među onima koji jedu za tvojim stolom jer su mi pomogli kad sam bježao pred tvojim bratom Abšalomom. 8 Pred sobom imaš Šimeja, sina Gerina, Binjaminovca iz Bahurima, koji me užasnim kletvama proklinjao onoga dana kad sam bježao u Mahanajim. Ali mi je on sišao ususret na Jordan i zakleh mu se VJEČNIM: 'Neću te pogubiti mačem.' 9 Ali mu ti toga ne opraštaj, jer si čovjek razborit, i već ćeš znati kako treba da postupiš te mu sijedu kosu s krvlju u podzemlje spremiš.« 10 I potom počinu David kraj otaca svojih i bi pokopan u Davidovu gradu. 11 David je kraljevaio nad Israelom četrdeset godina: u Hebronu je kraljevaio sedam godina, u Jerušalajimu je kraljevaio trideset i tri godine. 12 Salomon sjede na prijestolje Davida, svoga oca, i njegova se vlast veoma učvrsti.

Minha

Kriat Tora (Paraša Šemot)

Šemot 1,1-17

(poglavlje 1)

Ve'ele šemot benej Jisra'el haba'im Micrajma et Ja'akov iš uvejtó ba'u.

1 Ovo su imena sinova Israelovih koji dođoše u Egipat s Jaakovom, svaki čovjek i njegovi ukućani dođoše: 2 Ruben, Šim'on, Levi i Juda; 3 Jisahar, Zevulun i Binjamin; 4 Dan i Naftali; Gad i Ašer. 5 A bješe ukupno duša što potekoše od Jaakova sedamdeset duša, a Josef bijaše u Egiptu. 6 I umre Josef, i sva njegova braća i sav onaj naraštaj. 7 A sinovi Israelovi bjehu plodni, rađali su, umnožili se i postadoše vrlo vrlo moćni, i zemlja ih se napuni. 8 I usta novi kralj nad Egiptom koji ne znadijaše Josefa. 9 I reče narodu svom: »Vidite, narod sinova Israelovih brojniji je i moćniji od nas. 10 Hajde, postupimo mudro s njime da ne postane mnogobrojan, i moglo bi se desiti da se u slučaju rata on prikloni neprijateljima našim, i zapodjene rat s nama te ode iz zemlje.« 11 Pa odrediše sakupljače poreza nad njim da ga muče njihovim bremenima. On je faraonu sagradio gradove-skladišta: Pitom i Ramses. 12 Ali što ga više bijahu tlačili, to se on više umnažao, i širio se, i zgadilo im se od sinova Israelovih. 13 I porobiše Egipćani sinove Israelove podčinjavajućim poslovima. 14 Zagorčahu im život teškim radom, sa žbukom i s opekama, i svim vrstama poslova na poljima, svi poslovi koje im bjehu radili bijahu podčinjavajući poslovi. 15 I obrati se kralj egipatski hebrejskim babicama, od kojih jednoj bijaše ime Šifra, a drugoj Pua, i reče: 16 »Kad pomažete hebrejkama pri porodu, pogledajte na kamenima za porađanje: ako je sin, ubijte ga; ako je kćer, neka živi.« 17 Ali se babice bijahu bojale B-ga i ne činjahu kako im bješe rekao kralj egipatski, pa ostavljahu djecu na životu.

Aliju Rišon preveo: Vatroslav Ivanuša

Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda